

Raadsvoorstel

Openbare Raadsvergadering

Datum

1 juni 2021

Agendapunt

Onderwerp Ontwerp-begroting BsGW 2022 en ontwerp meerjarenbegroting 2022-2026
Portefeuillehouder(s) De heer P.H.G. Verlinden (wethouder)

Inhoudelijk voorstel

Het Dagelijks bestuur van de Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (hierna: BsGW) biedt de ontwerp-begroting 2022 en ontwerp-meerjarenbegroting 2022-2026 aan. De raad wordt uitgenodigd om hun zienswijze over de ontwerp-begroting 2022 en ontwerp-meerjarenbegroting 2022-2026 aan het Dagelijks Bestuur van de BsGW kenbaar te maken.

Het algemeen bestuur van de BsGW zal na kennis te hebben genomen van de ingebrachte zienswijzen de begroting en meerjarenbegroting definitief vaststellen in haar vergadering van 24 juni 2021. Nadat de begroting is vastgesteld zendt het algemeen bestuur de begroting en meerjarenbegroting aan de raden van de gemeenten en het algemeen bestuur van het waterschap.

Het belangrijkste bestuurlijke uitgangspunt is een sluitende begroting. Hierbij spelen soberheid en doelmatigheid een grote rol om zodoende de bijdragen van de deelnemers zo laag mogelijk te houden. Om te voorkomen dat de deelnemers tussentijds, na het vaststellen van de begroting, worden geconfronteerd met begrotingswijzigingen zijn in deze begroting eveneens financiële risico's opgenomen waar nog sprake is van een bepaalde mate van onzekerheid.

De begroting 2022 wijkt fors af van de begroting 2021. De totale netto kosten stijgen met € 1.721.000,- (structureel) en een incidentele storting aanvulling weerstandsvermogen € 140.000,-.

Toelichting op de structurele stijging van € 1.721.000,-. Het betreft:

1. Loonindexering en indexering kosten goederen en diensten

Bij deze indexeringen is aangesloten bij cijfers van Centraal Planbureau (hierna: CPB). Voor de loonkosten 2022 raamt het CPB deze index op 2,2%. Bij de begroting 2022 is 2,2% opgenomen als indexering van de loonkosten. Voor goederen en diensten is gerekend met een index van 2%.

- Loonindexering € 298.000,-
- Indexering goederen en diensten € 130.000,-

2. Proceskostenvergoeding

In 2020 is er een forse stijging te zien van bezwaren. Het aantal ingediende bezwaren steeg met bijna 50% en de bezwaren via een gemachtigde stegen met ruim 75%. De proceskostenvergoeding voor 2022 was ingeschat op € 2.080.000,-. Gezien bovenstaande ontwikkelingen en het feit dat de tarieven voor de proceskostenvergoeding elk jaar worden verhoogd, wordt in de begroting 2022 rekening gehouden met € 3.000.000,- aan proceskostenvergoeding, een bijstelling van afgerond € 960.000. Deze snelle stijging van proceskosten is een punt van zorg. In de begroting wordt aangegeven dat de hoge proceskostenvergoedingen, die No Cure No Pay bureaus kunnen declareren, de belangrijkste oorzaak zijn van deze ontwikkeling. Volgens BsGW kunnen zij slechts in beperkte mate hierop invloed uitoefenen omdat de proceskostenvergoedingen zijn gestoeld op nationale regelgeving. Uit de benchmark WOZ 2019 blijkt echter ook dat bij de BsGW de gemiddelde proceskosten per object substantieel (> 70%) hoger liggen dan bij andere grote belasting-samenwerkingen.

Zoals aangegeven is dit bedrag verhoogd vanwege de ontwikkelingen in de wetgeving betreffende de tegemoetkoming door het afschaffen van de Fierendrempel. Deze drempel stelde dat bij minimale waardeverschillen de WOZ-waarde gehandhaafd diende te blijven. Echter, het Europese Hof heeft naar aanleiding van een aangespannen procedure uitspraak gedaan dat deze regelgeving in strijd met het Europese recht was. Door het wegvallen van deze drempel leidt

iedere minimale waarde-verlaging tot een gegronde verklaring van een bezwaar-/beroepschrift. Indien een bezwaar-/beroepschrift is ingediend door een WOZ-bureaus/derde beroepsmatige rechtsbijstandverlener dienen er proceskosten te worden betaald aan deze bureaus. De wettelijke grondslag hiervoor is het Besluit proceskosten bestuursrecht (hierna: Bpb). Tegenover deze hoge proceskosten staat een gering bedrag aan restitutie van gemeentelijke-/rijksbelastingen. Deze discrepantie is al jaren onderwerp van discussie. Het Bpb is aangepast. Echter, dit heeft niet geleid tot het gewenste effect. (afname bezwaar- en beroepsprocedures)

Door het ministerie van Justitie en Veiligheid is een onderzoek ingesteld naar de ontwikkeling van het aantal bezwaren en de in verband hiermee toegekende proceskostenvergoedingen met als doel scherp te krijgen in hoeverre deze bureaus de juridische procedures hoofdzakelijk inzetten als verdienmodel voor de verkrijging van proceskostenvergoedingen. Het onderzoek heeft niet het gewenste resultaat opgeleverd. De waardebepaling als zodanig wordt als kern van het probleem bestempeld. De onderzoekers zijn naar mening dat de bureaus met hun werkwijze profiteren van de vigerende wet- en regelgeving. Vanuit BsGW, andere belastingsamenwerkingen en gemeenten wordt de lobby in Den Haag om het Bpb en de hoogte proceskostenvergoeding in deze procedures aangepast te krijgen voortgezet.

Gezien de forse toename van het aantal bezwaarprocedures in 2020 en het niet gewenste resultaat vanuit het onderzoek, is de post proceskosten in de begroting 2022 verhoogd met € 960.000,-. In totaal bedraagt de post € 3.000.000,-.

Gelet op de genoemde punten onder 2 is het voorstel om niet akkoord te gaan met de verhoogde proceskosten. Nadrukkelijk, de toename van proceskosten is een punt van zorg en derhalve het expliciete verzoek aan de BsGW om naast de verschillende maatregelen die reeds genomen zijn en worden voortgezet ook te blijven investeren in de kwaliteit van de waarderingen teneinde deze stijgende trend aan proceskosten een halt toe te roepen of op zijn minst te temperen.

3. *Regieportaal*

Het regieportaal is een applicatie, die in staat is om relevante gegevens voor zowel de BAG (gemeente) als de WOZ (BsGW) op een efficiënte manier uit te wisselen en te tonen, zowel administratief als geografisch. De samenhang tussen beide administraties blijft zo kwalitatief op peil, gegevens blijven 1 op 1 lopen en er is realtime inzicht in de verschillende databronnen. Het portaal is dus zowel voor de gemeenten, de op GEO-gebied aan de gemeente gerelateerde samenwerkingsverbanden, als ook voor BsGW van belang en voor alle partijen te benaderen en te gebruiken. De totale kosten voor de aanschaf van het regieportaal zijn begroot op € 1.000.000,- en zullen (vooralsnog tot en met 2024) worden opgenomen in de (meerjaren)begroting 2022.

Bijdrage 2022

Bovenstaande structurele ontwikkelingen betekenen voor Leudal een stijging van de bijdrage aan de BsGW. De bijdrage voor 2022 wordt € 494.000,-. (afgerond)

4. *Verhoging weerstandsvermogen en post onvoorzien*

De bedrijfsvoeringsrisico's van BsGW komen voor rekening van BsGW. BsGW heeft een actuele risicoanalyse uitgevoerd op haar bedrijfsvoeringsrisico's. In deze analyse is voor elk van de risico's de kans dat het zich voordoet ingeschat en worden de gevolgen benoemd met daarbij de omvang van de financiële impact. Door het treffen van effectieve beheersmaatregelen kan de BsGW de financiële gevolgen verkleinen.

Door middel van voorgaande risicoanalyse is becijferd dat de *benodigde* weerstandscapaciteit € 1.330.000,- bedraagt, zie bijlage 9 van de ontwerp-begroting 2022. De risico-inventarisatie in bijlage 9 bevat enkele posten welke ook indien ze zich incidenteel voordoen afgedekt kunnen worden door de post onvoorzien. De post onvoorzien is voor 2022 begroot op 1,4% van het bruto-begrotingstotaal, zijnde € 300.000,-. Het betreft de volgende posten:

a. Overschrijding begroting (nr.5): € 200.000,-.

Alle onzekere posten zijn al opgenomen in de begroting 2022 en de post onvoorzien is al opgehoogd naar € 323.000. Waarom zou er in het risicovermogen nog een extra budget moeten

zijn om overschrijdingen op te vangen als in de begroting zelf ook al de onzekere posten zijn opgehoogd en een post onvoorzien is opgenomen?

b. Ambitieuze raming opbrengst vervolgingskosten (nr.7): € 235.000,-.

Dit risico betreft een jaarlijkse raming in de begroting en wordt feitelijk dus ook al bij risico 5 (zie bovenstaand) afgedekt. Bovendien geldt ook voor deze post dat in de begroting een post onvoorzien is opgenomen die dit risico kan ondervangen.

c. Kosten functie-ongeschiktheid en ziekteverzuimkosten (nr.8): € 225.000,-.

Het risico op extra kosten voor inhuur langdurige uitval medewerkers wegens ziekteverzuim en opvang bij functie bij functie-ongeschiktheid wordt gesteld op 100%. Het zou dus niet zo zeer een risico als wel een concrete post op de begroting moeten zijn. Bovendien zouden de kosten van functie-ongeschiktheid al grotendeels in het Ondernemings- en ontwikkelplan (OOP) moeten zijn meegenomen.

Gelet op de genoemde punten onder 4 is het voorstel om *niet akkoord* te gaan met de incidentele aanvulling op het weerstandsvermogen.

Op basis van deze begroting is er een aanvulling van het weerstandsvermogen van in totaal € 140.000 nodig, het aandeel voor Leudal bedraagt € 3.257,-. Het AB bepaalt in juni definitief of het weerstandsvermogen wordt aangevuld.

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Onderstaand is een korte samenvatting opgenomen met de belangrijkste ontwikkelingen, een uitgebreidere toelichting en overige ontwikkelingen zijn opgenomen in het boekwerk van de begroting.

Waarderen op gebruiksoppervlakte

Vanaf 1 januari 2022 is er een wettelijke verplichting om woningen te waarderen op basis van de gebruiksoppervlakte. Momenteel gebruikt BsGW de bruto inhoud om woningen te waarderen. Voor de transitie loopt er een project.

Harmonisatie

Op bestuurlijk niveau is de discussie opgestart om te bezien welke mogelijkheden er zijn om te komen tot harmonisatie van verordeningen, uiteraard met behoud van de eigen beleidsvrijheid van de deelnemers.

Voortgang implementatie Wet vereenvoudiging beslagvrije voet, Verbreding beslagregister

Om mensen met schulden beter te helpen, is op 1 januari 2021 de nieuwe Wet vereenvoudiging beslagvrije voet (Wvbvv) in werking getreden. De beslagvrije voet – het bedrag waar schuldeisers niet aan mogen komen – blijkt in de praktijk vaak te laag te worden vastgesteld.

Herziening beslag- en executierecht

De “Wet van 3 juni 2020 tot wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en de Faillissementswet in verband met de herziening van het beslag- en executierecht (Stb. 2020, 177)” beoogt het bestaansminimum van schuldenaren te beschermen, beslag en executie efficiënter te maken en te voorkomen dat beslag en executie uitsluitend als pressiemiddel worden ingezet. De wet is op 1 oktober 2020 in werking getreden. De nieuwe wet betekent dat wijzigingen in het invorderingsbeleid en uitvoeringsproces moeten worden doorgevoerd.

Lagere opbrengst vervolgingskosten en invorderingsrente

Als gevolg van COVID-19 zijn in 2020 op verzoek van de deelnemers van de BsGW verschillende maatregelen genomen om met name de ondernemers, die zijn getroffen door deze pandemie, te ontzien, dit heeft geresulteerd in lagere opbrengst vervolgingskosten en invorderingsrente in 2020 ad. € 800.000,- De gevolgen van COVID-19 op de langere termijn zijn op dit moment moeilijk in te schatten en daarom ook niet meegenomen in de begroting.

Omgevingswet

Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. De vereenvoudiging heeft ook tot gevolg dat er meer vergunningsvrij gebouwd of verbouwd kan worden. BsGW zal hierdoor minder informatie over wijzigingen in de leefomgeving kunnen halen uit vergunningen en meldingen.

Uniforme objectenregistratie (SOR)

De verschillende bestaande basisregistraties (waaronder BGT, BAG en WOZ) vertonen tot nu toe weinig samenhang. De gegevens over (nagenoeg) hetzelfde object zijn verspreid over de verschillende registraties met elk hun eigen inhoud, manieren om processen bij te houden en ICT-systemen. Door de samenhangende objectregistratie centraal te organiseren zal – naast de te behalen schaalvoordelen – de kwaliteit en de continuïteit beter gewaarborgd worden.

Archiefwet

In 2020 heeft provincie Limburg vanuit haar rol als toezichthouder een onafhankelijke archiefinspectie uitgevoerd. De bevindingen uit deze inspectie worden opgepakt en waar mogelijk hieruit voortvloeiende kosten zullen worden meegenomen in de ICT-aanbesteding.

Zienswijzen

Er wordt voorgesteld om zienswijze in te brengen ten aanzien van de voorgestelde eenmalige aanvulling van het weerstandsvermogen en over de proceskosten. De argumenten zijn bovenstaand al toegelicht. BsGW zal middels een brief in kennis worden gesteld van de zienswijze.

Financiële samenvatting

	2022	2023	2024	2025
Kostenplaats	60060100/60060200/60060400/67020101/67030101			
Kostensoort				
Begroting	440.000	454.000	454.000	454.000
Realisatie				
Verplichtingen				
Restant				
Kosten dit advies	494.000	505.000	517.000	528.000
Tekort	-54.000	-51.000	-63.000	-74.000

Ongeveer 25% van de kostenstijging is toe te rekenen aan een loon en prijsstijging binnen de BsGW. Deze kosten kunnen derhalve worden gedekt uit de hiervoor aanwezige stelpost. Daarnaast kunnen de kosten voor de BsGW zover als deze verband houden met de rioolheffing (de stijging wordt meegenomen in het nieuwe GRP) en de afvalstoffenheffing worden verrekend met de tarieven voor deze onderdelen. Per saldo dient een bedrag van € 13.500,- oplopend naar € 18.500,- in 2025 te worden gedekt uit de begrotingsruimte. Dit is enkel het geval wanneer de begroting wordt vastgesteld. Op dat moment wordt dit meegenomen in de begroting 2022-2025 van de gemeente Leudal.

Bijlage(n)

1. Brief BsGW inzake zienswijze ontwerp-begroting 2022 en ontwerp meerjarenbegroting 2022-2026
2. Ontwerp- begroting 2022 en ontwerp-meerjarenbegroting 2022-2026
3. Zienswijze
4. Raadsbesluit

Heythuysen, 4 mei 2021

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEUDAL,

De gemeentesecretaris,

De burgemeester,

mr. drs. J.J.Th.L. Geraedts

D.H. Schmalschläger